

A – A Közszolgálati Törvényszék tevékenysége 2010-ben

Paul Mahoney elnök

1. A Közszolgálati Törvényszék igazságügyi statisztikái azt mutatják, hogy a 2010-ben indult ügyek száma (139) jelentősen emelkedett a 2009-ben (113) és 2008-ban (111) előterjesztett keresetek számához képest.

A befejezett ügyek száma (129) alacsonyabb¹, mint tavaly (155).

A folyamatban lévő ügyek száma² ebből következően csekély növekedést mutat az elmúlt évhez képest (2010. december 31-én 185, szemben a 2009. december 31-i 175-tel). Az eljárás átlagos időtartama is növekedett (2010-ben 18,1 hónap, szemben a 2009-es 15,1 hónappal³)⁴.

A Közszolgálati Törvényszék 24 határozatával szemben terjesztettek elő fellebbezést az Európai Unió Törvényszékén. Az Európai Unió Törvényszéke a Közszolgálati Törvényszék tíz határozatát helyezte teljes egészében vagy részben hatályon kívül, és hat ügyet utalt vissza a Közszolgálati Törvényszékhez.

Tizenkét ügyet fejeztek be egyezség útján, amely szám a legmagasabb a Közszolgálati Törvényszék létrehozása óta⁵. Az idei statisztikák tehát az e vitarendezési mód felé való nagyobb nyitásról tanúskodnak.

2. Ami az eljárási eszközöket illeti, meg kell állapítani, hogy a Közszolgálati Törvényszék először élt az eljárási szabályzatában⁶ biztosított azon lehetőséggel, hogy valamely ügyben egyesbíró járjon el⁷.

¹ Ebben az évben az ítélettel befejezett ügyek arányának a végzéssel, egyszerűbb eljárásban befejezett ügyekéhez képest történt növekedése kétségtelenül hozzájárult a befejezett ügyek számának csökkenéséhez. Ezenkívül figyelembe kell venni azt, hogy a Közszolgálati Törvényszék létszáma a hét bíró egyikének tartós munkaképtelensége miatt nem volt teljes.

² Folyamatban van többek között azon, 327 tisztviselő és alkalmazott által az intézményük ellen indított 15 ügy, amelynek tárgya a 2009. július 1-je és december 31. közötti időszakra szóló kiigazítására vonatkozó illetményelszámolásai, valamint a 2010. január 1-je óta kiállított illetményelszámolásai megsemmisítése annyiban, amennyiben az említett elszámolások 1,85%-os mérték szerinti illetményemelést alkalmaznak, azon 3,7% helyett, amely az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata (a továbbiakban személyzeti szabályzat) 65. cikkének, és XI. mellékletének alkalmazásából következik. Ezen ügyek szorosan kapcsolódnak a C-40/10. sz., *Bizottság kontra Tanács* ügyben 2010. november 24-én hozott ítélethez, amelyben a Bíróság megsemmisítette az Európai Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai díjazásának és nyugdíjának, valamint az azokra alkalmazott korrekciós együtthatóknak 2009. július 1-jétől kezdődő hatállyal történő kiigazításáról szóló, 2009. december 23-i 1296/2009/EU, Euratom tanácsi rendeletet.

³ Az esetleges felfüggesztés időtartama nélkül.

⁴ Az eljárás időtartamának ilyen növekedése kétségtelenül párhuzamba állítható az ítélettel befejezett ügyek arányának a végzéssel befejezett ügyek arányához képest történt emelkedésével.

⁵ Jelezni kell, hogy első alkalommal került sor a felek között egyezség útján való rendezésre ideiglenes intézkedés iránti eljárás keretében a kért ideiglenes intézkedés alkalmazásával kapcsolatos kérdésben (az F-50/10. R. sz., *De Roos–Le Large kontra Bizottság* ügy).

⁶ Az eljárási szabályzat 14. cikke.

⁷ E lehetőséggel az F-1/10. sz., *Marcuccio kontra Bizottság* ügyben 2010. december 14-én hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben éltek.

3. Végül, a Közszolgálati Törvényszék 2010-ben ünnepelte a fennállása ötödik évfordulóját, amely alkalomból konferenciára⁸ került sor az európai és nemzetközi közszolgálatra szakosodott bírák, ügyészek, egyetemi tanárok és ügyvédek, valamint az európai intézmények tisztviselői és a szakszervezetek képviselőinek részvételével. Az e konferencián lezajlott eszmecserék bizonyosan hozzájárulnak a Közszolgálati Törvényszék elképzeléseinek gazdagításához, különösen azokéhoz, amelyeknek célja az eljárási szabályzatának felülvizsgálata az e bíróság létrehozása óta szerzett tapasztalatok fényében. A Közszolgálati Törvényszék fennállásának ötödik évfordulójáról való megemlékezést az intézmény személyi állománya részére szervezett „nyílt nap” is jelezte.

4. Az alábbi ismertető a Közszolgálati Törvényszék eljárásjogi és anyagi jogi kérdésekben hozott legjelentősebb határozatait mutatja be. Tekintettel arra, hogy az ideiglenes intézkedés iránti eljárásokkal kapcsolatban⁹, a költségek és az eljárással összefüggő ügyviteli költségek kérdésében, valamint a költségmentesség iránti kérelmek tárgyában lényeges újdonságot tartalmazó határozat nem született, ebben az évben a jelentés nem tartalmazza az e tárgykörre vonatkozó hagyományos beszámolót.

I. Eljárásjogi kérdések

Elfogadhatósági feltételek

1. A pert megelőző eljárás: a panasz és a kereset összhangjának szabálya

Az F-45/07. sz., *Mandt kontra Parlament* ügyben 2010. július 1-jén hozott ítéletben^{*10} a Közszolgálati Törvényszék rugalmasabbá tette a pert megelőző panasz és a kereset összhangjának elvét, kimondva, hogy az összhang szabályát csak akkor szegik meg, ha a kereset a panasz tárgyát vagy annak jogcímét megváltoztatja; a „jogcím” fogalmát pedig tágan kell értelmezni. Ami a megsemmisítés iránti kérelmet illeti, főszabály szerint a jogvita jogcímén a megtámadott aktus belső jogszerűségének vagy külső jogszerűségének felperes általi vitatását kell érteni. Következésképpen (az önmagában véve jogi jellegű, és a nem jogászok számára nem könnyen értelmezhető) jogellenességi kifogást és az eljárásgátló okokra alapozott jogalapokat leszámítva akkor van szó a jogvita jogcímének megváltoztatásáról, és ebből következően az összhangra vonatkozó szabály megsértése miatti elfogadhatatlanságról, ha a felperes, aki panaszában csupán a neki sérelmet okozó aktus alaki érvényességét vitatja, keresetében érdemi jogalapokra hivatkozik, vagy pedig fordítva, a felperes azután, hogy panaszában kizárólag a neki sérelmet okozó aktus érdemi jogszerűségét vitatja, olyan keresetlevelet nyújt be, amelyben az aktus alaki érvényességére vonatkozó jogalapok szerepelnek.

⁸ A konferencia összefoglalója a *Revue universelle des droits de l'homme* (RUDH) folyóiratban (szerk.: N. P. Engel) 2011-ben fog megjelenni. A konferencián elhangzott előadások már elérhetők a Curia honlapon.

⁹ A Közszolgálati Törvényszék elnöke ebben az évben ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyában négy végzést hozott (az F-99/09. R. sz., *Papathanasiou kontra OHIM* ügyben 2010. február 23-án hozott végzés, az F-41/10. R. sz., *Bermejo Garde kontra EGSzB* ügyben 2010. július 14-én hozott végzés, az F-62/10. R. sz., *Esders kontra Bizottság* ügyben 2010. szeptember 10-én hozott végzés és az F-95/10. R. és F-105/10. R. sz. *Bömcke kontra EBB* egyesített ügyekben 2010. december 15-én hozott végzés). E négy ügyben elutasították az ideiglenes intézkedések iránti kérelmeket.

¹⁰ A csillaggal jelölt ítéleteket az ír nyelv kivételével az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvére lefordították.

Meg kell állapítani, hogy az F-50/08. sz., *Bartha kontra Bizottság* ügyben 2010. november 23-án hozott ítéletben* a Közszolgálati Törvényszék a fent hivatkozott *Mandt kontra Parlament* ügyben hozott ítélet alapján elfogadhatónak minősített jogalapot első alkalommal ítélte megalapozottnak.

2. A sérelmet okozó aktus fogalma

Az F-124/05. és F-96/06. sz., *A és G kontra Bizottság* egyesített ügyekben 2010. január 13-án hozott ítéletben* a Közszolgálati Törvényszék – az Elsőfokú Bíróság T-345/05. sz., *Mote kontra Parlament* ügyben 2008. október 15-én hozott ítélete nyomán, amely az Európai Parlament képviselője bírósági eljárás alóli mentességének felfüggesztésére vonatkozott – kimondta, hogy valamely tisztviselő bírósági eljárás alóli mentességét felfüggesztő határozat az ez utóbbinak sérelmet okozó aktusnak minősül. Ebben az esetben azonban a felperes már nem hivatkozhatott a bírósági eljárás alóli mentességét felfüggesztő határozat jogellenességére az általa benyújtott kártérítési keresetben, mivel a személyzeti szabályzat 90. és 91. cikkében előírt határidőn belül nem támadta meg az említett határozatot.

Az F-8/10. sz., *Gheysens kontra Tanács* ügyben 2010. november 23-án hozott ítéletben* a Közszolgálati Törvényszék megállapította, hogy a határozott idejű szerződés meghosszabbítását megtagadó határozat sérelmet okozó aktusnak minősül, amelyet a személyzeti szabályzat 25. cikke értelmében indokolni kell, amennyiben az nem azonos a szóban forgó szerződéssel, amely eset különösen akkor áll fenn, ha a határozat új tényeken alapul, vagy az adminisztráció – az érintett alkalmazott kérelmét követő és a szerződésben szereplő, annak meghosszabbításának lehetőségével kapcsolatban hozott – állásfoglalásának minősül.

3. Az eljáráshoz fűződő érdek

Az F-53/08. sz., *Bouillez és társai kontra Tanács* ügyben 2010. május 5-én hozott ítéletben* a Közszolgálati Törvényszék megerősítette, hogy a meghatározott besorolási fokozatba előléptethető tisztviselők főszabály szerint személyes érdekekkel rendelkeznek nemcsak előléptetést mellőző, rájuk vonatkozó határozatok, hanem a más tisztviselőket e besorolási fokozatba való előléptetéséről szóló határozatok vitatásához is.

4. Határidők

Az F-29/09. sz., *Lebedef és Jones kontra Bizottság* ügyben 2010. szeptember 30-án hozott ítéletben* – amely a személyzeti szabályzat XI. melléklete 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdésében előírt azon rendelkezés jogszerűségére vonatkozó jogvitával kapcsolatos, amely szerint nemcsak Belgium (a megélhetési költségek meghatározásának referenciaállama), hanem Luxemburg esetében sem kell korrekciós együtthatót alkalmazni, – a Közszolgálati Törvényszék először is emlékeztetett az ítélkezési gyakorlatra, amely szerint a tisztviselő – mivel a panasz és a kereset benyújtására nyitva álló határidőn belül elmulasztotta a vagyoni jogosultságokat meghatározó általános hatállyal bíró jogi aktus végrehajtását első alkalommal megtestesítő illetményelszámoló lap megtámadását – az említett határidők lejártát követően jogszerűen nem támadhatja meg a későbbi illetményelszámoló lapokat ugyanazon jogellenességre hivatkozva, mint amely az első elszámoló lapot jellemezheti. Ebben az esetben a Közszolgálati Törvényszék azonban megállapította, hogy a felperesek alapvetően azt kifogásolták, hogy a Bizottság kitarotán alkalmazza a személyzeti szabályzat XI. melléklete 3. cikke (5) bekezdésének első albekezdését anélkül, hogy megvizsgálná a brüsszeli és luxembourgi vásárlóerő közötti esetleges különbséget, miközben a felperesek olyan új gazdasági körülmények felmerülésére hivatkoznak, amelyek többek között az egyenlő bánásmód elvére tekintettel többé nem igazolják e rendelkezés alkalmazását. Egyébiránt a Közszolgálati Törvényszék emlékeztetett az olyan

eljárási nehézségekre, amelyekkel az a személy szembesül, aki az EUMSZ 265. cikk értelmében vett, intézményi mulasztás megállapítása iránti keresetet indít valamely, az uniós jogalkotó által elfogadott rendelet bizonyos rendelkezésének hatályon kívül helyezése céljából. Ilyen körülmények között a Közszolgálati Törvényszék megállapította, hogy azon lehetőségnek – a fent említett ítélkezési gyakorlat alkalmazásával való – kizárása, hogy a tisztviselő olyan ténybeli körülmények, mint például a gazdasági feltételek változása miatt vitassa az illetményelszámoló lapját, és ezen alkalommal jogellenességi kifogásra hivatkozzon a személyzeti szabályzat valamely rendelkezésével szemben, amely bár az elfogadásának időpontjában érvényesnek tűnt, az érintett tisztviselő szerint jogellenessé vált a körülmények e változása miatt, a gyakorlatban lehetetlenné tenné az uniós jogban elismert egyenlő bánásmód általános elvének tiszteletben tartását szolgáló eljárás alkalmazását, és ennél fogva a hatékony bírói jogvédelemhez való jog aránytalan sérelmét jelentené.

Az F-25/10. sz., *AG kontra Parlament* ügyben 2010. december 16-án hozott végzésben a Közszolgálati Törvényszék a határozat ajánlott levélben való közlését illetően kimondta, hogy amennyiben az ajánlott levélnek a postai alkalmazott megjelenésekor lakcímétől távol lévő címzettje nem tesz semmilyen lépést, vagy nem veszi át a levelet azon határidőn belül, amely alatt azt a postahivatalok rendszerint megőrzik, e határidő elteltének napján a szóban forgó határozatot megfelelően kézbesítettnek kell tekinteni. Ha megengedhető lenne ugyanis, hogy a címzett ilyen magatartása megakadályozza a határozat ajánlott levél útján való szabályszerű közlését, egyrészt az ilyen típusú közlés által nyújtott biztosíték jelentősen gyengülne, miközben az a közigazgatási aktusok közlésének különösen biztos és objektív módja. Másrészt a címzettnek bizonyos szabadsága lenne a keresetindítási határidő kezdetének meghatározásában, jóllehet az ilyen határidő nem függhet a felek rendelkezésétől, valamint teljesítenie kell a jogbiztonság és a gondos igazságszolgáltatás követelményeit. Mindazonáltal az a vélelem, hogy a címzett kézhez kapta a határozatot az ajánlott levelek postahivatalok általi rendes megőrzési határidejének lejártakor, nem feltétlen. Alkalmazása ugyanis attól függ, hogy adminisztráció bizonyítja-e: az ajánlott levél útján való közlés szabályszerű volt, és különösen a címzett által megadott utolsó címen kézbesítési értesítőt hagytak. Ezenkívül e vélelem nem megdönthetetlen. A címzett bizonyíthatja többek között, hogy betegség, vagy akaratától független *vis maior* akadályozta meg abban, hogy eredményesen tudomást szerezzen a kézbesítési értesítőről.

Bizalmas dokumentumok

Az F-2/07. sz., *Matos Martins kontra Bizottság* ügyben, amelyben 2010. április 15-én hozott ítéletet, a Közszolgálati Törvényszék – miután megállapította egyes olyan dokumentumoknak a felperes szempontjából vett bizalmas jellegét, amelyek benyújtását a felperes pervezető intézkedésekben kérte – az érintett ügyvédjére korlátozta az említett dokumentumokhoz való hozzáférést, kizárva a felperes személyét, és kimondta, hogy az ilyen iratbetekintést a Hivatal helyiségeiben kell lefolytatni anélkül, hogy az említett dokumentumokról másolatot készíthetnének.

Az F-50/09. sz., *Missir Mamachi di Lusignano kontra Bizottság* ügyben¹¹ 2010. március 17-én és május 20-án hozott két végzésben a Közszolgálati Törvényszék bizonyos, „restreint UE” minősítésű dokumentumok benyújtására kötelezte az alperest, részletezve azon biztonsági intézkedéseket, amelyek az e dokumentumokhoz való hozzáférés alá van rendelve, és többek között hangsúlyozva, hogy sem a felperes, sem annak ügyvédje nem jogosult az ezen iratokba való betekintésre. A Közszolgálati Törvényszék azt is kifejtette, hogy amennyiben a szóban forgó dokumentumokra kívánja alapozni a jogvita megoldását, felmerül a kontradiktórius eljárás elvének

¹¹ Ezen ügyben az eljárást befejező határozatot még nem hozták meg.

és az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának az adott ügyben való alkalmazási módjának kérdése, mivel ezen elv és e rendelkezések megkövetelhetik, hogy a felperes legalább részleges betekintést kaphasson az említett dokumentumokba¹².

Jogalap hivatalból történő vizsgálata

A Közszolgálati Törvényszék tizenegy, 2010. június 29-én hozott ítéletben¹³ emlékeztetett arra, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása lényeges eljárási szabály, amelynek megsértése hivatalból vizsgálható, és a szóban forgó ügyben a Közszolgálati Törvényszék ezen elv megsértése miatt megsemmisítette az Európai Rendőrségi Hivatalnak (Europol) a határozatlan időre szóló szerződés felpereseknek való felajánlását megtagadó határozatát.

II. Anyagi jogi kérdések

Alapelvek

1. Az intézmények szerződésen kívüli felelőssége

Az F-30/08. sz., *Nanopoulos kontra Bizottság* ügyben 2010. május 11-én hozott ítéletben* (amellyel szemben az Európai Unió Törvényszéke előtt fellebbezést terjesztettek elő) a Közszolgálati Törvényszék emlékeztetett arra, hogy az intézmények szerződésen kívüli felelősségét, ha annak megállapítását az EK 236. cikk (jelenleg, a Lisszaboni Szerződés általi módosítást követően, EUMSZ 270. cikk) alapján kérik, kizárólag sérelmet okozó aktus (vagy határozati jelleget nélkülöző cselekedet) jogellenessége miatt lehet megállapítani, méghozzá úgy, hogy nem kell vizsgálni azt, hogy szó van-e a magánszemélyek számára jogosultságot keletkeztető valamely jogi szabály kellően súlyos megsértéséről. A Közszolgálati Törvényszék kifejtette, hogy ezen ítélkezési gyakorlat nem zárja ki, hogy a bíróság értékelje az adminisztrációnak az érintett területre vonatkozó mérlegelési jogköre terjedelmét; éppen ellenkezőleg, ez lényegi ismérv a szóban forgó határozat vagy cselekedet jogszerűségének vizsgálata során, mivel a bíróság által gyakorolt jogszerűségi felülvizsgálat és annak terjedelme attól függ, hogy az alkalmazandó jog és a gondos ügyintézésből fakadó követelmények alapján az adminisztráció milyen széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik.

Az F-26/09. sz., *N kontra Parlament* ügyben 2010. március 9-én hozott ítéletben a Közszolgálati Törvényszék – miután emlékeztetett arra, hogy a tisztviselő által megtámadott aktus megsemmisítése önmagában a tisztviselőt esetlegesen ért összes nem vagyoni kár megfelelő, és főszabály szerint elegendő megtérítésének minősül – részletezte azon eseteket, amelyekben az uniós bíróság e szabály alól bizonyos kivételeket engedett meg. A Közszolgálati Törvényszék így kifejtette, hogy az adminisztráció jogellenes aktusának megsemmisítése nem minősülhet az elszenvedett nem vagyoni kár teljes megtérítésének, amennyiben, elsőként, ezen aktus a felperes képességeinek kifejezetten negatív, és a felperest esetlegesen sértő értékelést tartalmaz, másodsor pedig ha az elkövetett jogsértés különlegesen súlyos, és harmadszor, ha az aktus megsemmisítése egyáltalán nem érvényesülhetne hatékonyan.

¹² A fent hivatkozott 2010. március 17-i végzés.

¹³ Az F-27/09., F-28/09., F-34/09., F-35/09., F-36/09., F-37/09., F-38/09., F-39/09., F-41/09., F-42/09. és F-44/09. sz. ügyben hozott ítéletek.

2. Alapvető jogok és általános jogelvek a közszolgálati jogban

a) A magánlakás sérthetlenségéhez való alapvető jog

Az F-56/09. sz., *Marcuccio kontra Bizottság* ügyben 2010. június 9-én hozott ítéletben a Közszolgálati Törvényszék emlékeztetett arra, hogy a természetes személyek magánlakásának sérthetlenségéhez való alapvető jog az uniós jogrendben – a tagállamok jogrendszerének közös általános elveként – érvényesül, és hogy ezenkívül az EUSZ 6. cikk (2) bekezdésében hivatkozott, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezmény (a továbbiakban: EJE) 8. cikkének (1) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy „[m]indenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák”. Ebben az ügyben azt állapította meg a Közszolgálati Törvényszék, hogy az adminisztráció azzal, hogy bármiféle alakosság tiszteletben tartása nélkül belépett a tisztviselő szolgálati lakásába, megsértette az érintettnek a vagyona, lakása és magánélete tiszteletben tartásához való jogát, és hogy az ilyen közszolgálati kötelezettségzegés alapján megállapítható az alperes felelőssége.

b) Az ártatlanság véelme

Az F-75/09. sz., *Wenig kontra Bizottság* ügyben, amelyben 2010. november 23-án hoztak ítéletet, a Közszolgálati Törvényszék elé olyan jogalapot terjesztettek, amellyel a felperes azt állította, hogy a Bizottság a segítségnyújtás iránti kérelmének elutasításával megsértette az ártatlanság véelmét, mivel az ilyen elutasítás hallgatólagosan azt jelenti, hogy a Bizottság szerint a felperes tényleg elkövetett bizonyos, újságcikkben megjelent cselekedeteket. A Közszolgálati Törvényszék mindenekelőtt emlékeztetett arra, hogy az ártatlanság véelmének az EJE 6. cikkének (2) bekezdésében előírt elve nem csupán büntető eljárásjogi biztosíték, hanem a terjedelme jóval szélesebb ennél, és megköveteli azt, hogy az állam semmilyen képviselője ne nyilatkozzon úgy, hogy az adott személy valamely jogsértés elkövetésében bűnös, amíg a bűnösségét bíróság meg nem állapította. Ebben az ügyben a Közszolgálati Törvényszék később kimondta, hogy mivel a Bizottság nem tett olyan nyilatkozatot, amely alapján vélelmezni lehetne, hogy szerinte a felperes jogsértést követett vagy követhetett el, az érintett megalapozottan nem állíthatja, hogy a Bizottság, pusztán azzal, hogy elutasította a neki való segítségnyújtást, megsértette az ártatlanság véelmét.

c) Gondoskodási kötelezettség

Az F-92/09. sz., *U kontra Parlament* ügyben 2010. október 28-án hozott ítéletben* a Közszolgálati Törvényszék megállapította, hogy a gondoskodási kötelezettség alapján az adminisztráció – amennyiben a tisztviselő feladatainak ellátásában a tisztviselő részéről jelentkező nehézségek egészségügyi eredete kétséges – köteles teljes gondossággal eljárni e kétség eloszlátása érdekében, mielőtt az említett tisztviselőt elbocsátó határozatot elfogadnák. Sőt a gondoskodási kötelezettségből az adminisztrációra háruló kötelezettségek lényegesebben erősebbé válnak, amennyiben kérdéses az olyan tisztviselő egyedi helyzete, akinek kétséges a mentális egészsége, és ebből következően a saját érdekei megfelelő módon való védelmére való képessége.

3. A nemzetközi magánjog valamely uniós intézmény általi alkalmazása

A fent hivatkozott *Mandt kontra Parlament* ügyben a Közszolgálati Törvényszék a személyek családi állapotára utaló rendelkezésnek valamely intézmény általi alkalmazását illetően kimondta, hogy az adminisztráció nem volt köteles tisztán nemzetközi magánjogi érveléssel meghatározni az alkalmazandó jogot és/vagy jogrendszert, hanem elég, ha megállapítja a jogvitával való „nagyon szoros” kapcsolatot, mint kapcsolóelv fennállását.

Ebben az ügyben ugyanazon elhunyt tisztviselő túlélő házastársaként két személy igényelt a személyzeti szabályzat 79. cikke értelmében vett özvegyi nyugdíjat; a Parlament e helyzetben az említett nyugdíj két kérelmező közötti felosztásáról döntött. A Közszolgálati Törvényszék – miután az egyik kérelmező által benyújtott keresetet mint elfogadhatatlant elutasította (az F-79/09. sz., *Braun–Neumann kontra Parlament* ügyben 2008. május 23-án hozott végzés) – a másik kérelmező által benyújtott keresetet érdemben utasította el, nevezetesen kizárva egyrészt azon jogalapot, amely az első kérelmező túlélő házastárs minőségének kétségbe vonására irányult (a Közszolgálati Törvényszék e tekintetben megállapította, hogy e személyt a mind vele, mind összességében a jogvitával nagyon szoros kapcsolatot mutató ország joga és jogrendje túlélő házastársnak tekinti), másrészt azon jogalapot, amely szerint két túlélő házastárs esetében mindketten jogosultak teljes özvegyi nyugdíjra. A Közszolgálati Törvényszék következőképpen megállapította, hogy a Parlament, joghézaggal szembesülve, az említett megoldással nem alkalmazta tévesen a jogot.

A tisztviselő jogai és kötelezettségei

1. Segítségnyújtási kötelezettség

A fent hivatkozott *Wenig kontra Bizottság* ügyben hozott ítéletben a Közszolgálati Törvényszék kimondta, hogy az adminisztráció büntetőeljárás keretében nem köteles segítséget nyújtani a pontos és releváns tényekre tekintettel azzal gyanúsított és amiatt fegyelmi eljárás alá vonható tisztviselőnek, hogy súlyosan elmulasztotta szakmai kötelezettségeit, jöllehet az ilyen kötelezettségzegésre harmadik személyek jogellenes magatartása miatt került sor.

2. A tisztviselőnek az őt érintő dokumentumokhoz való hozzáférése

A fent hivatkozott *A és G kontra Bizottság* egyesített ügyekben a Közszolgálati Törvényszék pontosította a tisztviselőnek a személyi aktájába való betekintéshez való jogáról szóló – a személyzeti szabályzat 26. cikkében foglalt – rendelkezések, a tisztviselőnek az őt érintő, orvosi dokumentumokhoz való hozzáférése vonatkozó rendelkezések – mint például az Európai Községek tisztviselőinek baleseti és foglalkozási betegségi kockázatok elleni biztosítására vonatkozó közös szabályok –, és az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 331. o.) közötti kapcsolatot.

A tisztviselő előmenetele

1. Versenyvizsga

Az F-35/08. sz., *Pachtitis kontra Bizottság* ügyben 2010. június 15-én hozott ítéletben* (amellyel szemben az Európai Unió Törvényszéke előtt fellebbezést terjesztettek elő) a Közszolgálati Törvényszék megsemmisítette az Európai Személyzeti Felvételi Hivatalnak (EPSO) a valamely nyílt versenyvizsga előválogató tesztjén legjobb eredményt elérő pályázók listájára a felperes felvételét megtagadó határozatát, mivel az EPSO nem rendelkezik az ilyen határozat elfogadásához szükséges hatáskörrel. A Közszolgálati Törvényszék ugyanis kimondta, hogy az addig a versenyvizsgabizottsághoz tartozó feladatokat kifejezetten az EPSO-ra ruházó szabályzatmódosítás hiányában az EPSO nem rendelkezik hatáskörrel az ilyen, valamint különösen az olyan feladatok ellátására, amelyek a tisztviselők felvételét illetően a vizsgák tartalmának meghatározását és azok javítását érinti, beleértve a feleletválasztós kérdésekből álló vizsgákat, jöllehet e vizsgákat a pályázóknak a versenyvizsga írásbeli és szóbeli vizsgájára való „belépőtesztjeként” jellemzik.

A fent hivatkozott *Bartha kontra Bizottság* ügyben a Közszolgálati Törvényszék több szempontból is pontosította a személyzeti szabályzat III. melléklete 3. cikkének ötödik bekezdésében foglalt rendelkezést, amely értelmében ha a felvételi bizottság négynél több tagból áll, mindkét nemből legalább két képviselő alkotja. A Közszolgálati Törvényszék többek között megállapította, hogy e szabályt a vizsgabizottság összeállításakor kell vizsgálni – amely a versenyvizsgát szervező intézmény vagy intézmények által közzétett listából tűnik ki –, és hogy a vizsgabizottságnak csupán a rendes tagjait kell figyelembe venni.

2. Előléptetési eljárás

A fent hivatkozott *Bouillez és társai kontra Tanács* ügyben a Közszolgálati Törvényszék megállapította, hogy a személyzeti szabályzat 45. cikke (1) bekezdésének rendelkezéseiből kitűnik, hogy az előléptethető tisztviselők által ellátott feladatokkal járó felelősség mértéke azon három releváns tényező egyike, amelyet az adminisztrációnak figyelembe kell vennie az előléptethető tisztviselők érdemeinek összehasonlító értékelésekor. A személyzeti szabályzat 45. cikke (1) bekezdésének negyedik mondatába foglalt „adott esetben” kifejezés egyszerűen azt jelenti, hogy bár főszabály szerint az ugyanazon besorolási fokozatba tartozó tisztviselők feltehetően egyenértékű felelősséggel járó feladatokat látnak el, amennyiben ténylegesen nem ez a helyzet, e körülményt figyelembe kell venni az előléptetési eljárásban.

A Közszolgálati Törvényszék, miután ebben az ügyben a személyzeti szabályzat 45. cikke (1) bekezdésének megsértésén alapuló jogalapot megalapozottnak ítélte meg, először is emlékeztetett arra, hogy az uniós bíróság elismerte, hogy amennyiben a megsemmisítendő aktus harmadik személyeknek előnyt biztosít, mint ahogy a tartaléklistára való felvétel, az előléptetésről szóló határozat vagy valamely betöltendő álláshelyre való kinevezésről szóló határozat, a bíróságnak előzetesen meg kell vizsgálni, hogy a megsemmisítés nem jelent-e túlzottan súlyos szankciót az elkövetett jogellenességhez képest. A Közszolgálati Törvényszék ezt követően arra utalt, hogy az előléptetést érintően ugyanakkor az uniós bíróság esetről esetre végzi el a vizsgálatot. Elsőként figyelembe veszi az elkövetett jogellenesség jellegét. Másodsor az uniós bíróság az érdekeket mérlegeli. Az érdekek általa történő mérlegelésekor a bíróság figyelembe veszi először is a felperes jogaik jogszerű és teljes visszaállításához fűződő érdekét, továbbá a jogellenesen előléptetett tisztviselők érdekeit, végül a szolgálati érdeket.

Az F-14/09. sz., *Almeida Campos és társai kontra Tanács* ügyben 2010. december 15-én hozott ítéletben a Közszolgálati Törvényszék megállapította, hogy a kinevezésre jogosult hatóság jogszerűen nem vizsgálhatja külön az ugyanazon besorolási fokozatba tartozó tisztviselők érdekeit, aszerint hogy azok a régi személyzeti szabályzat alapján az A kategóriába, vagy az LA nyelvi szolgálathoz tartoztak, mivel a jogalkotó úgy rendelkezett, hogy az új személyzeti szabályzat értelmében mindkét kategória az egységes AD csoportba tartozzon.

A tisztviselő munkafeltételei

Az F-97/09. sz., *Taillard kontra Parlament* ügyben 2010. november 30-án hozott ítéletben a Közszolgálati Törvényszék kifejtette, hogy tekintettel arra, hogy a betegségek változhatnak, nem állítható, hogy a független orvosnak a tisztviselő munkaképességét kimondó megállapításai továbbra is érvényesek, amennyiben a tisztviselő később új orvosi igazolást mutat be. Ami az orvosi vizsgálatra vonatkozó eljárás ugyanazon betegséget érintő, egymást követő orvosi igazolásokkal való megkerülésének veszélyét illeti, a Közszolgálati Törvényszék megállapította, hogy ha szükségesnek bizonyul, többek között a felperes visszaélésre utaló jelek esetében, az érintett intézmény igénybe veheti a megfelelő fegyelmi eljárásokat.

A tisztviselők javadalmazása és szociális juttatásai

1. Díjazás

Az F-86/09. sz., *W kontra Bizottság* ügyben 2010. október 14-én hozott ítéletben* a Közszolgálati Törvényszék a családi támogatás valamely alkalmazottnak való kifizetését amiatt elutasító bizottsági határozat megsemmisítése iránti kérelmet bírálta el, hogy az ezen alkalmazott és ugyanolyan nemű élettársa közötti kapcsolat nem felel meg a személyzeti szabályzat VII. melléklete 1. cikke (2) bekezdése c) pontjának iv) alpontjában foglalt feltételnek, tekintettel arra, hogy az érintettek Belgiumban polgári házasságot köthetnek. A belga–marokkói kettős állampolgár felperes azonban azzal érvelt az adminisztrációval szemben, hogy a marokkói állampolgársága miatt e házasság nem lehetséges, mivel az azonos nemű személlyel való házasságkötéssel annak a veszélynek lenne kitéve, hogy a marokkói büntető törvénykönyv homoszexualitást büntető 489. cikke alapján Marokkóban büntetőeljárást indítanak ellene. A Közszolgálati Törvényszék az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatát alapul véve megállapította, hogy azon személyzeti szabályzati rendelkezéseket, amelyek a családi támogatáshoz való jogot kiterjesztik a bejegyzett élettársi kapcsolatban élő tisztviselőre, úgy kell értelmezni, hogy azok biztosítsák: e jog ne maradjon elméleti, hanem konkrét és tényleges legyen. Ebben az ügyben a Közszolgálati Törvényszék megállapította, hogy az olyan nemzeti jogi norma, mint a marokkói büntető törvénykönyv 489. cikke, amely büntetni rendeli a homoszexuális magatartásokat tekintet nélkül azok megnyilvánulási helyétől, azzal a veszéllyel jár, hogy a házasságkötést, és így a családi támogatáshoz való jogot mindössze elméleti lehetőséggé teszi. A Közszolgálati Törvényszék következképpen megsemmisítette az említett támogatás felperesnek való kifizetését elutasító alperesi határozatot.

2. Szociális biztonság

Az F-97/08. sz., *Füller–Tomlinson kontra Parlament* ügyben 2010. július 1-jén hozott ítéletben* (amellyel szemben az Európai Unió Törvényszéke előtt fellebbezést terjesztettek elő) a Közszolgálati Törvényszék elutasította azon kifogást, amellyel a felperes az uniós fizikai és mentális képességcsökkenés-besorolási azon táblázat jogellenességére hivatkozott, amely a 2006. január 1-jén hatályba lépett, baleset és foglalkozási megbetegedés elleni biztosításra vonatkozó közös szabályzatban található.

Az F-79/09. sz., *AE kontra Bizottság* ügyben 2010. szeptember 14-én hozott ítéletben a Közszolgálati Törvényszék a foglalkozási betegség elismerésére vonatkozó eljárás ésszerűtlenül hosszú időtartamára hivatkozó, felelősség megállapítására irányuló keresetet bíralt el, és emlékeztetett arra: a Bizottság feladata, hogy intézményként felhívja az orvosi bizottságok tagjai figyelmét a gondossági kötelezettségükre.

Az F-65/09. sz., *Marcuccio kontra Bizottság* ügyben 2010. november 23-án hozott ítéletben a Közszolgálati Törvényszék elutasította a személyzeti szabályzat 72. cikke értelmében vett súlyos betegség fogalmi kritériumai – nevezetesen a kedvezőtlen életkilátás, krónikus változás, komoly diagnosztikus és terápiás intézkedések szükségessége és a súlyos fogyatékoság veszélyének fennállása – ellen benyújtott jogellenességi kifogást. Ezen ítéletben a Közszolgálati Törvényszék azt is kifejtette, hogy a személyzeti szabályzat 72. cikke értelmében vett „elmebetegség” fogalma csak bizonyos súlyosságot objektíve mutató betegségekre terjed ki, és nem vonatkozik minden pszichológiai és pszichiátriai problémára a súlyosságuktól függetlenül.

Az F-89/09. sz., *Gagalis kontra Tanács* ügyben 2010. december 1-jén hozott ítéletben a Közszolgálati Törvényszék megállapította, hogy mind a személyzeti szabályzat 73. cikkének (3) bekezdését,

mind pedig a baleset elleni biztosításra vonatkozó szabályzat 9. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdését úgy kell értelmezni, hogy azok csak a személyzeti szabályzat 72. cikkével lefedett ellátások kapcsán felmerült költségek megtérítésének kiegészítését írják elő, a betegségbiztosítási rendszert terhelő költségrész megtérítését követően. A balesetbiztosítási rendszer kiegészítő jellegű, és az említett 9. cikk (2) bekezdésében foglalt kivételektől eltekintve nem írja elő tehát a betegségbiztosítási rendszerben nem fedett ellátások kapcsán felmerült költségek megtérítését, emiatt nem adott lehetőséget a betegségbiztosítási rendszer általi semmilyen költségviselésre.

A fegyelmi eljárás rendje

A fent hivatkozott *A és G kontra Bizottság* ügyben a Közszolgálati Törvényszék megállapította, hogy az a körülmény, hogy a fegyelmi eljárást anélkül fejezték be, hogy bármiféle fegyelmi büntetést szabtak volna ki a szóban forgó tisztviselőre, nem akadályozza annak, hogy az európai bíróság gyakorolja az érdekelttel szembeni fegyelmi eljárás megindításáról szóló határozat törvényessége feletti felülvizsgálati jogkörét. Az érintett tisztviselő jogainak védelme érdekében úgy kell tekinteni, hogy a kinevezésre jogosult hatóság jogszerűtlenül gyakorolta hatáskörét nemcsak akkor, amikor hatáskörével bizonyítottan visszaélt, hanem akkor is, ha nem álltak rendelkezésre kellően pontos és releváns tényezők, amelyek arra mutattak, hogy az érdekelt fegyelmi vétséget követett el. Egyébiránt ugyanebben az ítéletben a Közszolgálati Törvényszék megerősítette azon elvet, amely szerint a fegyelmi eljárást ésszerű határidőn belül kell lefolytatni. A fegyelmi hatóságot terhelő gondossági kötelezettség a fegyelmi eljárásnak mind a megindítására, mind a lefolytatására vonatkozik.

Az Európai Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételek

1. A határozatlan idejű szerződéssel rendelkező alkalmazott elbocsátása

Az F-87/08. sz., *Schuerings kontra Európai Képzési Alapítvány* és az F-88/08. sz. *Vandeuren kontra Európai Képzési Alapítvány* ügyben 2010. december 9-én hozott ítéletekben a Közszolgálati Törvényszék – miután kifejtette, hogy a határozatlan időre szóló szerződésekre jellemző stabilitással lenne ellentétes, valamint az ilyen típusú szerződések lényegét sértené meg annak lehetővé tétele, hogy a munkáltató jogszerű indok nélkül megszüntethesse a határozatlan idejű munkaviszonyt – megállapította, hogy az ügynökség tevékenységi körének csökkentése tekinthető az elbocsátás jogszerű indokaként azzal a feltétellel azonban, hogy az említett ügynökség nem rendelkezik olyan álláshellyel, ahova az érintett alkalmazottat át lehet helyezni. Amikor az adminisztráció azt vizsgálja, hogy az alkalmazott áthelyezhető-e másik – létező vagy létrehozandó – álláshelyre, mérlegelnie kell a szolgálati érdeket, amely az álláshely betöltésére legalkalmasabb személy felvételét kívánja meg, és az elbocsátani tervezett alkalmazott érdekét. Ehhez mérlegelési jogkörében figyelembe kell vennie azon különböző körülményeket, amelyek között szerepelnek az álláshelynek az alkalmazott képesítéseit és alkalmasságát érintő követelményei, azon körülmény, hogy az érintett alkalmazott munkaszerződése megjelöli-e, hogy ez utóbbit meghatározott álláshely betöltésére alkalmazzák, az alkalmazottra vonatkozó értékelési jelentés, az alkalmazott kora, hivatalban eltöltött szolgálati ideje és azon évek száma, amennyit még munkavégzéssel kell töltenie a nyugdíjjogosultság megszerzéséig.

2. Az alkalmazottnak a próbaideje végén való elbocsátása

Az F-2/09. sz. *Menghi kontra ENISA* ügyben 2010. február 24-én hozott ítéletben a Közszolgálati Törvényszék valamely ideiglenes alkalmazottnak a próbaideje végén való elbocsátását illetően több pontosítást is megfogalmazott az elbocsátó határozatokkal kapcsolatban. Először is kimondta, hogy az a tény, hogy bebizonyosodott az alkalmazottat ért lelki zaklatás fennállása, nem

jelenti azt, hogy minden, ezen alkalmazottnak sérelmet okozó, és e zaklatás körében elfogadott határozat jogellenes. Szükséges a szóban forgó zaklatás és a vitatott határozat közötti kapcsolat fennállása is. A Közszolgálati Törvényszék másodszor megállapította, hogy a személyzeti szabályzat segítségnyújtásra vonatkozó 24. cikke rendelkezéseinek megsértésére nem lehet eredményesen hivatkozni az elbocsátó határozattal szemben. Csak a segítségnyújtási kötelezettséggel kapcsolatos közigazgatási határozatok, vagyis a segítségnyújtás iránti kérelmet elutasító határozatok, vagy kivételes körülmények között a valamely alkalmazottnak való önkéntes segítségnyújtás elmulasztása sérthetik ugyanis meg e kötelezettséget. Márpedig az elbocsátó határozat tárgya nem tartozik a személyzeti szabályzat 24. cikkének hatálya alá, és ezért nincs kapcsolatban az e cikkben előírt segítségnyújtási kötelezettséggel. Végül a Közszolgálati Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a személyzeti szabályzat 22a. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezések – amelyek szerint azt a tisztviselőt, aki esetleges jogellenes tevékenység, vagy az Unió tisztviselőire vonatkozó kötelezettségek súlyos megszegését képező magatartások feltételezésére okot adó információkat közölt, „az intézmény részéről nem érheti sérelmes hatás ennek következtében, feltéve, hogy a tisztviselő jóhiszeműen járt el” –, nem védik a jogellenes tevékenység feltételezésére okot adó tényekre vonatkozó információt a személyzeti szabályzat 22a. cikkének (1) bekezdése értelmében véve közlő tisztviselőt a neki sérelmet okozó bármely határozattól, hanem csak azoktól, amelyeket az ilyen közlést érintően fogadnak el.